

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

De Virtute Religionis, Et Ei Annexis; Continens septem Tractatus
Theologiae Moralis praecipuos. Primus, in ordine septimus, est de Oratione
... Septimus, & latissimus, de Beneficiis Ecclesiasticis

Castro Palao, Fernando de

Lugduni, 1669

An ratione possessionis ius conferendi, eligendi, vel praesentandi Praelatis
competere possit, & quid dicendum ratione sequestri. punct. 28

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76561](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76561)

10 Ego vero distinguendam cenſeo de conferente beneficia ratione officij publii qui iurisdictionem habentis, vel de conferente beneficia ob aliquod officium ſpeciale ſibi competens. Conferens namque beneficia ratione officij publici iurisdictionem habentis, debet titulum a legitimo ſuperiore collatum habere, ut ius ei iurisdictionem concedat. Tum quia de iis iudicibus, & prelatiſ iurisdictionem habentibus loquuntur *textus in leg. Barbarius, & cap. infamis*. Tum quia pro hac parte eſt communis omnium conſenſus, non, vel altero excepto. At vero conferens ob aliquam prerogativam ſpecielem fundationis, privilegij, preſcriptionis, aut conſuetudinis, non indiget titulo ad hanc poteſtatem, ſed ex ſola quaſi poſſeſſione obtinetur, ut ſatis probatur ex *ſuprad. c. quereſam. de elect. c. conſultationibus, de iure patron.*

Neque aduſus hanc doctrinam procedunt rationes, quibus ſupradicta limitatio reprobat. Fateor namque preſcriptiones, & conſuetudine iurisdictionem acquiri; at inde non inferitur titulum non requiri, quia preſcriptio, & conſuetudo legitima titulus eſt a iure approbatus. Item conducat, quae tradit Garcia, *5. p. de benef. cap. 4. n. 298. & textus in cap. quereſam, & c. conſultationibus*, probant noſtram doctrinam. Quatum argumentum eſt probet eadem inconuenientia ſequi, ex eo quod carens titulo careat iurisdictione; ac ſequuntur ex eo quod habens titulum inuadit illa careat. At cum in iure non inueniatur fundamentum ad concedendam iurisdictionem careat titulo, ac illum habenti; ea de cauſa concedenda non eſt. Adde non ſequi eadem inconuenientia, cum in habente titulum facilius poſſit populus decipi, quam in carente illo. Quinto argumento iam ſatiſfactum eſt, admittimus namque in notario, ſicut in teſte, ſufficere quaſi poſſeſſionem abſque titulo, ob ea quae diximus *n. praecedenti*; & de teſte probat *lex. l. c. de teſtam.* ſecus in aliis iudicibus iurisdictionem habentibus.

11 Tertio limitatur, ut non procedat in habente dignitatem, & beneficium reſeruatam, cui eſt annexa poteſtas beneficia conferendi: hic enim quia intruſus eſt, & caret titulo, videtur etiam hac poteſtate carere, & praeterea cum reſeruatio ob decretum iniuncta ſignificat titulum, & poſſeſſionem, & ea quae ex iis ſequuntur iſficere debet. Adde collationem beneficij eſſe quandam donationem, & gratiam, cap. fin. de officio Vicarij, in 6. ex cuius nullitate non ſequuntur ea inconuenientia, quae ſequuntur ex nullitate ſententiarum peruenientium ad materiam iniuncta: ſic alios referens limitat Garcia, *5. p. de benef. c. 4. n. 278. & c. 5. n. 21. Gonzal. gl. 15. §. 1. n. 95. & gl. 3. l. 1. n. 28. & gl. 45. §. 2. n. 44.* Ceterum mihi haec limitatio non probatur. Fateor namque intruſum in dignitatem, & beneficium reſeruatam carere titulo, & poſſeſſione legitima, eſſeque priuatum a iure beneficiorum collatione. At credo ob vilitatem publicam ex equitate illi hanc poteſtatem concedi, ſicut conceditur ad omnes alios actus non ſolum iniuncta, ſed etiam gratia, ut tradunt abſque vlla diſtinctione reliqui doctores. Nam licet intulo negentur omnes fructus beneficij cedentes in vilitatem beneficiati, at non debent negari fructus beneficij in vilitatem communem cedentes, quales ſunt electio, collatio, praſentatioque beneficiorum. Adde collationem beneficiorum, gratiam, & liberalitatem eſſe reſpectu illius, cui beneficia conceduntur, non in ſe: nam ut bene dicit *Gloſſ. in ſuprad. c. fin. verbo littera, datio beneficiorum libera eſt in cui dando, ſed non in dando.*

12 Quarto limitatur, ut non procedat in eo, qui ipſo iure priuatus eſt poteſtate conferendi: qualis eſt haereticus, & excommunicatus, aut ſuſpenſus. Sed hoc intelligendum eſt, quando ſic eſt per ſententiam declaratus: nam interim quod quis declaratus non eſt, valent geſta per ipſum, ut latius tractat *de legib. & de fide*, diximus: quia quoad exercitium poteſtate non priuatur. Ex quo ſit falſum eſſe, quod docet Garcia, *5. p. de benef. c. 4. n. 324.* nempe collationem factam ab excommunicato occulto nullam eſſe, quia in hac collatione (inquit) cum ſit quaedam gratia, & donatio, procedit conferens ex officio & non ad iſtantiā partis, ac proinde nulla gratia, aut fauor ei competit, ex *extrauag. ad eniſtandam ſcandalam*. Hoc inquam falſum eſt: nam eſto concedamus conferentem beneficia ex officio procederet: necceſario affirmandum eſt obligatum eſſe illud officium exercere, dum in poſſeſſione conferendi beneficia perſiſtit, valeatque collationem, non tam eſſe fauorem conferentis, quam illorum, quibus beneficia conferuntur. Adde neminem poteſtate habita priuari ob delictum vllum, quin ſententia declaratoria criminis accedat.

13 Quinto limitatur, ut non procedat in eo, in cuius electione ſubſtantialis defectus formae commiſſus eſt, quia tunc de ſic titulus: ſic Thom. ſanch. *diſt. diſp. 22. n. 53.* Subdit tamen hoc eſſe intelligendum, dummodo non adſit legitima ſuperioris confirmatio: quia haec coloratum titulum praebet. Haec tamen limitatio mihi non probatur. Nam quoties inhabilis ad officium, & beneficium eligitur, ſubſtantialis defectus in electione committitur, & tamen hic defectus ſufficiens non eſt impedire iurisdictionem, & conſtat ex *leg. Barbarius, & ex dicto cap. infamis*, & tradit ipſe *Sanch. n. 19. & Baſil. c. 19. n. 13.* Ergo ſubſtantialis defectus formae non impedit iurisdictionem. Item parochus obtinens ſimoniacè beneficium, vel per ſubreptionem a Romano Pontifice, vel non ſeruata forma Trident. & conſtitutionis

Pij. V. nullam iurisdictionem haberet, quod certè duriffimum eſt, & contra praxim receptam. Quapropter affirmandum eſt ſolum titulum coloratum ſufficere, tamchi in commiſſione ſubſtantialis defectus commiſſus ſit, eo quod perſona inhabilis ſit electa, vel forma electionis ſeruata non ſit, & ita, ut probabile, defendit Garcia *5. p. de benef. c. 4. n. 293.*

PUNCTVM XXVIII.

An ratione poſſeſſionis ius conferendi, eligendi, vel praſentandi prelatiſ competere poſſit? Et quid dicendum ratione ſequeſtri?

- 1 Poſſidens bona fide licitè & valide beneficia prouidet. Et quando haec praſumatur.
- 2 Si conſtet non habere verum titulum non eſt remouendus inſtitutus, ſi inſtitutus eſt, anſequam id caſſet, imò etiam ſi electus, vel praſentatus ſolum fuerit.
- 3 Quid ſi ante praſentationem, electionem, ſeu beneficij prouiſionem moueatur. ſis inter praſentatores, electores, ſeu prouiſores: Sub diſtinctione reſpondetur.
- 4 Sententia data contra prouiſores beneficiorum neque prodiſt, neque nocet prouiſis.
- 5 Sequeſter, an beneficia prouidere poſſit. Proprietur triplex ſententia, & verita affirmans ſequeſtrum nullam eſt, aut eadem beneficium prouiſio, poſſe beneficia prouidere, ut probabiliter eligatur.
- 6 Fit ſatis oppoſitiſ rationibus.
- 7 Sequeſter, cui beneficiorum prouiſio competere poſſit, debet eſſe clericus.
- 8 Conduitor non videtur poſſe beneficia prouidere.

1 Certa eſt reſolutio licitè & valide beneficia conſeſſe poſſe praelatum, qui eſt in poſſeſſione iuris conferendi, eligendi, vel peſſ. mandandi: habetur expreſſè *cap. cum olim, cap. cum eccleſia ſtrixina de cauſa poſſeſ. & proprie. & tradit Gloſſ. ibi: & doctores omnes, ut reſtat Gonzal. gl. 45. §. 2. n. 4. Garcia 5. p. de benef. c. 5. n. 1. & diximus ſupra hac diſp. par. 3. ca. moti rationes, quia eſt fructus debitus poſſeſſori: debet autem in poſſeſſione habere bonam ſidem, *reg. poſſeſſor. de Reg. iuru. in 6. cap. fin. de praſcription. Couar. reg. poſſeſſor. 2. p. §. 6. n. 1. Lamb. de iure patron. lib. 2. p. 1. q. 3. ar. 10. num. 3.* Haec bona fides praſumitur, quoties iuſto titulo, probabilibus rationibus, aut Garcia *num. 87.* poſſeſſione acquiſita ſit, ut alii allegatis docet Garcia *num. 87.* Acquiritur tamen, ſi acquiſitum ſit caſtum, villa, dignitas, beneficium, cui eſt annexum ius praſentandi, eligendi, vel conferendi, quia acquiſito principali, & accessoria acquiritur, ſic Nauarrus *conſ. 2. de iure patron. Garcia 5. p. de benef. c. 5. n. 5. & ſeqq.* Secundo acquiritur, ſi haeres ſis deſuncti quem conſtat in poſſeſſione fuiſſe conferendi; quia iura deſuncti tranſiunt in haeredem, etiam abſque noua apprehenſione, ſeu exercitio, *Gut. conſ. 3. n. 2. Garcia n. 37. & colligitur ex l. cum heredes. ff. de acquir. poſſeſ. Tertio acquiritur ex vnicò actu collationis, electionis, vel praſentationis ad effectum perducto, ita ut praſentatus ex vi illius fuerit inſtitutus, electus fuerit confirmatus & is, cui beneficium eſt collatum, poſſeſſionem accepit, fructusque perceperit. *Cou. praſ. cap. 14. p. 2. Gonzal. n. 37. Garcia n. 67. & 99. & ſeqq.* Quod ſi poſſeſſio conferendi alius contraria eſt actus ex quibus intelligitur acquiſitio, debent eſſe cum ſcientia, & quentia illorum, quibus prauidetur, ut clare probat *lex. 2. de ſeruitutibus, & aqua & multis allegatis docent Garcia 5. p. de benef. c. 5. n. 109. Gonzal. gloſſ. 45. §. 2. n. 32.***

2 Sed quid ſi conſtet hunc praelatum, qui eſt in poſſeſſione iuris conferendi, non habere verum ius, ſed penes alium proprietatem exiſtere, remouendus ne eſt a praſentatione, electione, collatione iſ qui fuit a poſſidente electus, praſentatus, vel inſtitutus: Quia in te cerum eſt, inſtitutio, confirmatio, vel collatio facta eſt, anſequam declaretur proprietatem ad alium pertinere, nequaquam remoueri poſſet, quia ex inſtitutione confirmatione, vel collatione ius perpetuum in beneficio acquiritur, ſi tibi abſenti. *de praeb. in 6. & notant Garcia 5. p. de benef. c. 5. n. 57. & c. 6. n. 31.*

At ſi declaratio facta eſt poſt praſentationem, vel electionem factam, ante inſtitutionem, confirmationem, vel collationem, communis ſententia tenet caſſandam eſſe praſentationem, vel electionem, neque inſtitutionem, confirmationemve ſequi poſſe. Abbas in *c. conſultationibus. de iure patron. n. 9. Lambert. de iure patron. l. p. lib. 2. q. 2. ar. 6. Ioan. Gut. conſ. 4. in fine. & alij reſoluit à Garcia *c. 5. n. 45. & à Cou. praſ. c. 14. n. 2. in fi.* eo quod electio, vel praſentatio facta ab eo, qui tempore praſentationis, vel electionis eſt in poſſeſſione praſentandi, vel eligendi, valida eſt & ius electo, vel praſentato conſert, non igitur ex ſubſequenti ſententia inſirmari debet. Neque obſtat, fructus extantes reſtituendos eſſe proprietario, qui vincit poſſeſſorem. Quia reſpondeo, poſſe factam electionem, vel praſentationem iam non extare hos fructus penes poſſeſſorem, ſed reſpectu illius eſſe conſumptos, Neque item obſtat proprietatem abſorbere poſſeſſorem.*

DE
CASA
PALATII

tionem, cum clarè de proprietate constat, e. cum dilect. de causa posses. & propriet. Quia id intelligitur respectu futurorum eventuum, non presentium; ac proinde respectu electionum, & presentationum subsequentium, non illarum, quæ factæ sunt.

17. Quid si ante presentationem, electionem, aut beneficii provisionem mota sit inter presentatores, electores, aut promouedores de iure conferendi; Distingendum est si lis moueatur super possessione; quia dum non constat quis eorum possideat, nullus sibi possessionem arrogare poterit, quousque lis finiat, alias vnus alteri contentiosus esset, & vnusquisque sibi ius in propria causa diceret. Et idem est si lis moueatur super proprietate nemine existente in possessione. Quia cum omnibus aequalis ius dubium competat, & omnes prouidere in solidum non possint; efficitur sanè expectandum esse liti eventum. Quod si intra semestre, vel quadrimestre non decidatur; denouitur prouisio ad superiorum cap. quoniam cap. si verò. e. cum propter de iur. par. At si aliquis illorum in possessione existit; & causa agitur super proprietate, ius conferendi ad possessionem pertinet; neque ex hoc attentata amittit debet possessionis fructus. iuxta text. in c. 1. v. licet pendente. in 6. sic Garc. aliis. relatis. 5. par. de benef. c. 6. num. 22.

Neque obstat text. in c. Cumana de elect. vbi capellani erant in possessione eligendi & vacante Ecclesia mota fuit eis quaestio super ius eligendi, & non valuit eorum vox, quia non docuerunt de iure proprio. Non inquam obstat, quia vt dicit Ioan. And. libi & Gloss. marginalis in c. ex litteris. de iur. patron. fuit facta potestas contra capellanos, cui presentationi ipsi consenserunt. Præterea non fuit certum esse in possessione legitima. Adde irritam fuisse eorum electionem, quia non fuit à maiore parte, & quia fuit contra constitutionem concilii generalis reuocata in cap. quia propter. de elect.

Adhuc tamen cum Cou. c. illo 14. n. 2. sententiam latam contra electores. vel presentatores aut promouedores beneficiorum neque nocere, neque prodesse electis presentatis, aut prouisus siue ignorauerint, siue sciuerint, quia est res inter alios acta. Vt autem prouisus nocere, debent ipsi vocari in iudicium, & ibi pronuntiarum non esse legitime prouisus, eo quod prouidentes non fuerint in possessione conferendi. Nam esto constet proprietatem non habuisse, eaque de causa possessione excludantur: si tamen tempore prouisionis fuerint in possessione, electio, presentatio, collatio, & institutio firma persistit. Quia fuit legitime facta, & videtur tenere Garcia 5. p. de benef. c. 6. n. 22.

Rursus de sequestre dubium est, an beneficia conferre possit; Sequestrem voco eum apud quem res litigiosa deponitur seruanda ei qui lite vicerit. l. sequester. de verb. signific. l. ei apud quem. & l. proprie. & l. licet. ff. de pign. Duplex est sequester, sicut voluntarius, aliter necessarius. Voluntarius est, qui ex voluntate litigantium designatur à iudice. Necessarius, qui contra voluntatem litigantium à iudice constituitur. l. licet. ff. de pign. de hoc ergo sequestre voluntario, & necessario controvertitur, an beneficia prouidere possit.

Quia in re triplex est sententia. Prima negat de vtroque sequestre. Quia sequester non possidet rem sequestratam, neque illam nomine proprio administrat; sed alieno, vt constat ex l. interesse. ff. de acquir. possess. l. 1. Cod. de sequestrat. possession. Sed in presentem nomine alieno fieri prouisio beneficii non potest; quia dum est sequestrum non constat, cui competat ius prouidendi. Secundo sequester fructus rei sequestrate obligatus est seruare victori. cap. cum Beroldus de sentent. & re iudic. cap. 1. de sequestrat. possess. clem. 2. eodem tit. Sed prouisio beneficii est fructus rei sequestrate. Ergo seruanda est victori. Tertio sequester comparatur creditor habenti pignus, cui est annexum ius prouidendi, sed huic creditor nequit ius prouidendi competere. cap. cum Beroldus de re iudicata. Ergo neque sequester; & ita tenet Hostiens. Burius, Abbas in cap. examinata, de iudicis. Barza de decima tutori praestanda. cap. 120. numer. 17. Ceuallos quest. 740.

Secunda sententia distinguit de sequestre voluntario, & necessario. Et sequestrem voluntarium affirmat prouidere beneficia posse, secus necessarium; sic Ioan. Sclua de benef. 2. cap. 9. Rebuff. de nominat. q. 14. num. 127. & 128. alias 76. Petr. Gregor. de benef. cap. 38. n. 18. Mouentur, quia sequestri voluntario competit rei sequestrate possessio, secus necessario, vt tenet communis sententia cum Bartol. in l. interesse puto. ff. de acquir. possess. Abbas in clem. 1. de sequestrat. possess. num. 13. Gregor. Lopez. leg. 2. tit. 9. par. 3. verbo auentencia. & alii relati à Garcia 4. p. de benef. c. 6. n. 18.

Tertia sententia, cui tanquam probabiliori adhaereo, affirmat sequestrem villæ, castri, dignitatis, beneficii, quibus est annexa alicuius beneficii prouisio, beneficium prouidere posse; sic plaribus firmat Azor. 2. p. instit. moral. lib. 6. cap. 25. q. 17. fin. Ioan. Gutierrez de iudicis. 3. part. cap. 7. num. 17. & 18. Gonzalez gloss. 13. num. 17. Nicol. Garcia 5. part. de benef. cap. 6. à n. 1. & seq. Ratio est, quia sequester rei sequestrate ad ministracionem habet, non solum quoad temporalia sed etiam quoad spiritualia clem. 1. de sequestrat. possess. & fructuum; sed ad rectam illius administracionem pertinet, vt iura illius exequatur, vt tradit Ferd. de Castro Sum. Mor. Pars I. l.

Glossa in suprad. clement. Ergo ad sequestrem pertinet beneficii prouisio rei sequestrate annexa.

6. Neque obstat contraria. Ad primum primæ sententiæ concedo sequestrem rem sequestratam administrare non posse nomine illius, qui in causa victurus est, eo quod sub lite est, & propterea ignoratur, quis sit victurus. Administrat tamen nomine iudicis, & superioris, qui illum verum administratorem constituit. Ad secundum fateor, sequestrem obligatum esse seruare victori fructus rei sequestrate, qui seruari possunt, & ex quotum consumptione redditur dicitur sequester, at beneficii prouisio non est fructus qui seruari potest: cederet enim in graue Ecclesiæ damnum, si referuaretur prouisio beneficii vsque ad liti decisionem. Neque est fructus, qui sequestrem ditionem reddat. Ergo non est seruanda victori. Ad tertium nego, sequestrem esse omnino similem creditori pignoris: nam pignus certum dominum habet, secus vero sequestrum; eaque de causa creatori pignoris non conceditur beneficia prouidere; quia est dominus certus, qui prouidere possit, conceditur tamen sequestri quia non adest certus dominus, sed dubius.

7. Notandum tamen est sequestrem, vt possit beneficiorum prouisiones annexas rei sequestrate facere, debere esse clericum, & non laicum, quia laicus incapax est iuris spiritualis. Quod intelligendum est de iure spirituali proprio, & per se, quale est electio, institutio, confirmatio, collatio, & presentatio Ecclesiastica: hæc enim in laicum cadere non possunt cap. causam. de prescript. c. 2. de iudicis. Quocirca si apud laicum sequestraretur Ecclesiastica prælatura, dignitas, beneficium, quibus ius presentandi, conferendi, eligendi annexum est, nequaquam posset ipse laicus tale ius exequi? quia non censetur sequester in spiritualibus constitutus, sed solum in temporalibus; sic Azor. 2. part. instit. moral. lib. 6. cap. 25. q. 17. in fine. Garcia 5. part. de benef. cap. 6. à num. 13. Dicit laicum incapacem esse iuris spiritualis proprie, & per se, vt tacite instituantur iuris spiritualis rei temporalis annexi incapacem esse. Quapropter si apud laicum sequestraretur villa, castrum, seu alia bona, quibus ius presentandi annexum est pro certo existimo presentate posse, sicuti licet si oita dominus villæ poterit, esto laicus sit, presentare. Et idem est si ius presentandi laicale de per se sequestraretur. Garcia supra n. 15.

8. Tandem de conductore dubitari potest, an beneficia possit conferre? Ratio dubitandi sumitur ex cap. ex litteris. de inreparatam. vbi conductoris presentatio valet. Sed dicendum est conductorem proprie nequaquam posse beneficia conferre: quia adest dominus qui conferat; & in conductione non intelliguntur fructus spirituales concedi: sic Azor. 2. part. instit. moral. lib. 6. cap. 25. quest. 18. Greg. Lopez. leg. 2. tit. 15. par. 2. in prime. Ioan. Gutierrez. 3. part. de iudicis. cap. 29. n. 16. Garc. 5. part. de benef. c. 6. n. 16. Neque obstat c. ex litteris, quia ille miles non erat proprie conductor villæ, sed emphyteuta. cui vti dominium rei emphyteuticæ competit, & consequenter ius presentandi, nisi in contractu exceptum fuerit.

PUNCTVM XXIX.

Qua ratione capitulo sede vacante competat beneficiorum collatio.

- 1 Tenetur intra octo dies eligere vicarium; alias deuoluitur electio.
- 2 Potest vnus, vel duos designare.
- 3 Non est necesse, quod sit de capitulo.
- 4 Qualis eligendus sit.
- 5 An in vicarium designatum transferat capitulum omnem iurisdictionem? Probabilius est non habere ampliore iurisdictionem, quam vicarius Episcopi.
- 6 Si intra octo dies non designatur vicarius, potest capitulum moram purgare, si is ad quem sit deuolutio non designauerit.
- 7 Constitutum vicarium probabilius est absque legitima causa renouari non posse.
- 8 Capitulum in collatione beneficiorum peruenientium Episcopo nullam potestatem habere exceptis casibus à iure expressis.
- 9 Qua in iure excipiuntur.
- 10 Beneficia, que iure deuoluto ad Episcopum pertinent, esto aliqui affirmant competere capitulo; verius est oppositum.
- 11 Quid de beneficiis parochialibus, que per concursum prouidentur; proponitur affirmatiua pars.
- 12 Sed contrarium est dicendum.
- 13 Beneficia patrimonialia non possunt à capitulo prouideri.
- 14 Satisfit difficultati n. 11. relata.
- 15 Beneficia reseruatæ nequaquam capitulum prouidere potest, esto possit admittere resignationem.
- 16 Propositum quadam obiectio. Et sit illi satis.
- 17 Beneficia permutata aliqui affirmant posse capitulum prouideri.
- 18 Probabilius est oppositum.
- 19 Fit satis contraria ratio.